

23.9.2026

Opetuksen tekoälyseloste

Johdanto

Tämä tekoälyseloste on laadittu varmistamaan tekoälypohjaisten menetelmien ja palveluiden käytön läpinäkyvyys Savonlinnan kaupungin opetustoimessa. Selosteessa kuvataan tekoälyn käytön tavoitteet, hyödynnetyt palvelukategoriat, eettiset periaatteet sekä vastuut, jotka ohjaavat tekoälyn pedagogista käyttöä.

Savonlinnan kaupunki opetuksen järjestäjänä sitoutuu noudattamaan toiminnassaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR), kansallista tietosuojalainsäädäntöä ja EU:n tekoälyasetusta (AI Act). Selosteen tarkoituksena on antaa huoltajille, oppilaille ja henkilöstölle selkeä kuva siitä, miten tekoälyä hyödynnetään osana nykyaikaista oppimisympäristöä turvallisesti ja hallitusti.

Tekoälyn käytön tarkoitus ja tavoitteet

Savonlinnan kaupungin opetustoimessa tekoälyä tarkastellaan tukiälynä, joka täydentää mutta ei korvaa opettajan ammattitaitoa tai inhimillistä vuorovaikutusta.

Tekoälyn hyödyntämisen ensisijaisena tavoitteena on tukea oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, mahdollistaa opetuksen eriyttäminen ja vapauttaa opettajien aikaa rutiininomaisista tehtävistä pedagogiseen kohtaamiseen. Samalla tekoälyn käyttö on osa laajempaa mediakasvatusta ja tulevaisuuden työelämätaitojen harjoittelua, jossa oppilaita opastetaan ymmärtämään teknologian mahdollisuuksia ja rajoitteita. Pedagogisessa toiminnassa ihminen on aina viimekätisessä vastuussa opetuksen sisällöstä ja ohjauksesta.

Käytössä olevat tekoälypalvelut ja -ympäristöt

Opetuksessa käytettävät tekoälyratkaisut on jaettu käyttötarkoituksen mukaan eri kategorioihin hallinnan ja ymmärrettävyyden helpottamiseksi. Generatiivista tekoälyä, kuten organisaatiotasoisia ja tietoturvattuja kielimalleja (esimerkiksi Copilot ja Gemini), hyödynnetään tekstin tuottamisen harjoittelussa, ideointivaiheen tukena sekä kielellisen ilmaisun monipuolistamisessa. Kaikki opetuskäytössä olevat opetuksen digitaaliset ja tekoälytyökalut ovat saatavilla osoitteessa privacy.edudata.io.

Riskienhallinta – tietosuoja, tietoturva ja eettisyys

Savonlinnan kaupunki opetuksen järjestäjänä hyödyntää opetuksessa ainoastaan sellaisia tekoälypalveluita, joille on suoritettu asianmukainen tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvä riskienarviointi. Opetuksessa käytetään vain sellaisia tekoälypalveluita, joissa käyttäjien syötteitä ja tekoälyn tuottamia vastauksia ei käytetä kielimallien kouluttamiseen tai kehittämiseen.

Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tiukkaa minimointiperiaatetta, ja palveluiden toimittajilta edellytetään sitoutumista eurooppalaisiin tietosuojastandardeihin.

Eettisessä tarkastelussa huomioimme tekoälyn mahdolliset algoritmiset vinoumat ja virheellisen tiedon tuottamisen riskit. Näitä teemoja käsitellään oppilaiden kanssa osana kriittistä lukutaitoa, jotta he oppivat arvioimaan tekoälyn tuottamaa sisältöä analyyttisesti ja tunnistamaan sen mahdolliset puutteet.

Tekoälyn rooli arvioinnissa ja päätöksenteossa

Opetuksen järjestäjä tiedostaa, että EU-säätely luokittelee koulutuksen arvioinnin ja oppilaiden sijoittumiseen (kuten oppilaaksi ottaminen) liittyvän päätöksenteon korkean riskin alueeksi, ja sitoutuu turvaamaan oppilaiden oikeuden olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Tästä syystä Savonlinnan kaupungissa tekoälyä ei käytetä automatisoituun arvosanojen määrittelyyn tai oppilasta koskevien hallintopäätösten tekemiseen. Tekoälyä voidaan hyödyntää formatiivisessa arvioinnissa antamaan oppilaalle välitöntä ja ohjaavaa palautetta oppimisprosessin aikana, mutta lopullisen summatiivisen arvioinnin tekee aina opettaja. Kaikki päätöksenteko, joka koskee oppimisen ja koulunkäynnin tukea, oppilaan arviointia tai opintopolkua, perustuu opettajan ja muiden asiantuntijoiden tekemään kokonaisvaltaiseen harkintaan.

Ohjeet oppilaille ja huoltajille

Tekoälyn käyttö opetuksessa perustuu selkeisiin ja yhteisesti sovittuihin pelisääntöihin. Oppilaat saavat hyödyntää tekoälyä oppimistehtävissä ainoastaan silloin, kun opettaja on antanut siihen nimenomaisen luvan osana tiettyä tehtäväkokonaisuutta. Mikäli tekoälyä käytetään työn tukena, sen rooli on ilmoitettava selkeästi osana lähdeviitteitä tai työn liitteenä olevassa selvityksessä.

Tekoälyn luvaton käyttö tai sen tuottaman tekstin esittäminen omana osaamisena rinnastetaan vilppiin ja plagiointiin, mistä seuraa koulun järjestyssääntöjen mukaiset toimenpiteet. Huoltajia tiedotetaan säännöllisesti koulun käyttämisestä menetelmistä ja heitä kannustetaan keskustelemaan tekoälyn vastuullisesta käytöstä myös kotona.

Henkilöstön osaaminen ja valvonta

Savonlinnan kaupunki huolehtii opetushenkilöstön jatkuvasta täydennyskoulutuksesta. Opettajien on suoritettava organisaation järjestämä tekoälykurssi ennen tekoälyn käyttöönottoa, jotta heillä on tarvittava pedagoginen ja tekninen osaaminen tekoälyn turvalliseen käyttöön. Koulutuksissa painotetaan erityisesti tietosuojakysymyksiä, eettistä harkintaa sekä taitoa ohjata oppilaita tekoälyn kriittisessä hyödyntämisessä.

Opetuksen järjestäjä valvoo tekoälypalveluiden käyttöä teknisin ja hallinnollisin menetelmin, ja havaittuihin riskeihin tai epäasialliseen käyttöön puututaan viipymättä.

Savonlinnan kaupungilla on tekoälyn ohjausryhmä, joka ohjaa tekoälyn käyttöönottoa ja kehittämistä koko organisaatiossa.

Tarvittaessa oppilaat, opettajat tai huoltajat voivat olla yhteydessä: sivistys.virasto@savonlinna.fi

Tämä seloste on voimassa 23.9.2026 alkaen.